

## OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

### POROČILO KOMISIJE ZA UPOKOJENE VOJAŠKE OSEBE

(Poročilo je podal na 12. skupni seji OLO  
predsednik komisije Humbert Gačnik)

Na osnovi uredbe zveznega izvršnega sveta z dne 4. maja 1955 ter na osnovi 142. člena Zakona o okrajnih ljudskih odborih sta bivši Mestni ljudski odbor na skupni seji obeh zborov dne 24. junija 1955 in Okrajni ljudski odbor Ljubljana okolica na skupni seji dne 9. julija 1955 sprejela sklep o ustanovitvi komisije za upokojene vojaške osebe za takratni okraj in za mesto Ljubljana. Ta komisija neposredno rešuje vprašanja v zvezi z zaposlitvijo in strokovno izpopolnitvijo upokojenih vojaških oseb s tem, da skrbi, da so upokojene vojaške osebe, ki so glede na starost in zdravstveno stanje sposobne za delo, zaposljuje v javnih službah in v gospodarskih organizacijah na takih delovnih mestih, kjer bodo mogle kvalifikacije, pridobljene v JLA kar najhitreje uporabiti in jih glede na potrebe civilne službe izpopolniti.

Komisija je poleg vprašanj zaposlitve reševala tudi stanovanjska vprašanja za one upokojene osebe, ki so brez stanovanj.

Ker je bilo v občinah Domžale, Kamnik, Vrhnika in Logatec večje število upokojenih vojaških oseb, ki niso bile tam formirane še občinske komisije za vojaške osebe, katere so delovale sporazumno z okrajno komisijo.

Komisija je stremela za tem, da zaposli čimveč upokojencev v industriji in pri ljudskih odborih. Da se čimširši krog seznanja s to problematiko, je komisija imela sestanke s predstavniki večjih tovarnih podjetij v Ljubljani, s tajniki in stanovanjskimi referenti občin ter več individualnih razgovorov s predstavniki raznih ustanov in podjetij.

Komisija je reševala vse te probleme na 30 rednih sejah. Sejamsko drugimi pristostvovali tudi predsednik okrajne komisije, sekretar OK ZKS Ljubljana ter članica republiške komisije za vojaške upokojene osebe.

Komisija je prijaviteljem oseb pomagala najti takšno zaposlitev, kakor so si želele. V kolikor pa to niso bile mogoče, jim je komisija priporočala tako zaposlitev, ki je za njih najbolj primerna. Tovariše, ki so bili domačini, je komisija usmerjala v službe v sami okolici. S pomočjo občinskih komisij, ki obstajajo v 4 občinah, nam je to v precejšnji meri uspelo. Za upokojence ostalih občin izven Ljubljane, kjer ni komisij, je komisija posredovala neposredno pri predsednikih občinskih ljudskih odborov in pri vodilnih podjetjih.

Okrajna komisija je naletela v številnih primerih na polno razumevanje bodisi pri predsednikih občin, bodisi pri predstavniki podjetij. Tako pa je tudi nekaj primerov neenotnega razumevanja oziroma pomanjga reševanja teh problemov.

Smatramo za potrebno, da na tem mestu omenimo, da je med podjetji pokazalo največ razumevanja za zaposlitev teh oseb in za prekvalifikacijo podjetje »Telekomunikacije«, ki je sprejelo na prekvalifikacijo 6 oseb, 2 pa zaposlilo. Beležili pa smo tudi take primere, da so podjetja postavljala kot pogoj za zaposlitev visoko strokovno kvalifikacijo, ne da bi upoštevala, da gre za pošlene in politično zrele ljudi, ki pa nimajo vsega potrebnega strokovnega znanja in da so podjetja tudi sama do neke mere dolžna, da pripomorejo k njihovi strokovni usposobljenosti. Treba je vedeti, da so omenjeni tovariši prišli s popolnoma drugega področja dela in da jim je zato potrebno nekaj časa, da se živijo v novo okolje in da se pripravijo za nov poklic.

Do 15. oktobra 1956. leta je komisija obravnavala 273 upokojencev. Od tega števila je ostalo za reševanje 222 upokojencev, ker se jih je med tem časom 47 odjavilo, ker so se izselili iz našega okraja, 4 upokojenci pa se še niso javili. Od 222 upokojencev se jih je prijavilo za zaposlitev ali prekvalifikacijo 142 ali 63% upokojencev, in to v Ljubljani 109 in izven Ljubljane 33, za šolanje in študij 25 ali 11%, ne želi pa se jih zaposliti 55 ali 26%.

Od 142 upokojencev, prijavljenih za zaposlitev, je komisija zaposlila 105 ali 73% prijavljenecv. V Ljubljani jih je zaposlenih 84, izven Ljubljane pa 21. Zaposleni so: v industriji in obrtnih podjetjih 35 ali 33,5%, v trgovskih in gostinskih podjetjih 15 ali 14%, v ljudskih odborih 22 ali 21%, v prosveti in kulturi 7 ali 6,5%, v ostalih zavodih in ustanovah 21 ali 20%, v carinski službi 2 ali 2%, v političnih organizacijah 1 ali 1% ter na kmetiji 2 ali 2%.

Iz tega pregleda je razvidno, da je komisija zaposlila 57 ali 54,5% upokojencev v industriji in ljudskih odborih, kar je bil tudi namen komisije. Sedaj imamo na vodilnih mestih zaposlenih 22 upokojencev, in to 15 višjih in 7 nižjih oficirjev. Med nameščenci in uslužbenci je 11 višjih oficirjev, 32 nižjih oficirjev in 5 podoficirjev, to se pravi skupno 68 upokojencev. Kot delavcev je zaposlenih 13 upokojencev, od teh je 6 nižjih oficirjev in 7 podoficirjev, od tega jih je 10 na prekvalifikaciji. Na kmetiji pa delata 1 oficir in 1 podoficir.

Na vodilnih mestih kot direktorji je zaposlenih 6 upokojencev, kot upravniki 6, kot šefi oddelkov 6 in kot sekretarji 4 upokojenci. Od teh jih je v industriji in obrtnih podjetjih 7, v trgovskih in gostinskih podjetjih 4, pri ljudskih odborih 4, v prosveti 3 in v ostalih ustanovah in podjetjih 4. Med uslužbenci pri ljudskih odborih jih je največ za-

poslenih pri vojnem referatu, tržni inšpekciji in finančni službi. Med tistimi, ki so zaposleni v prosvetnih ustanovah, jih je največ zaposlenih kot predavatelji predvojaške vzgoje. V trgovini in gostinstvu jih je največ zaposlenih kot ekonomisti, nabavljaci, prodajalci in skladiščniki. V industriji pa jih je največ na prekvalifikaciji, in to: za fino mehaniko 1, za mehaniko 2, za avtostrugarja 1, za tekstilnega tehnika 1, za radiomehanika 3 in za TT mehanike 2; ostali 3, ki ravno tako delajo v industriji, so kvalificirani delavci, in to: 1 je ključavničar, 1 je fino-mehanic, 1 pa je električar. Za tovariše, ki so na prekvalifikaciji, pa še ni rešeno vprašanje teoretičnega pouka, ki naj bi bil v obliki tečaja in ki naj bi jim omogočil pogoje za polaganje pomočniškega izpita. Precej jih je zaposlenih pri Zavodu za socialno varovanje in njenih podružnicah ter na Direkciji železnice.

Poleg tega je komisija zaposlila še 13 upokojencev, ki pa so zaradi odselitve, bolezni ali nadaljevanja študija prenehali s službenim razmerjem.

Iz razgovorov z upokojenci, ki so zaposleni, ter z odgovornimi predstavniki podjetij in ustanov sklepamo, da se upokojenci v večini živijo v civilno življenje in da uspešno opravljajo poverjene naloge oziroma delo, ki jim je zapuano, ter da so se povezali s kolektivom, kjer delajo. Bila pa sta tudi dva primera, da sta dva tovariša dobila opravičeno odpoved na službeno razmerje. Ta dva sta bila poklicana na razgovor pred celotno komisijo, kjer so jima bile prikazane njune napake.

Od 37 upokojencev, ki še niso zaposleni, je zaposlitev zagotovljena za 23 upokojencev, v postopku pa je še 14 upokojencev, za katere je komisija že posredovala, toda še nismo našli primerne službe. Proces zaposlovanja je za nekatere upokojence hitrejši, za druge počasnejši, kar je odvisno od želje upokojencev, predvsem pa od razpoložljivih mest, katerih je vedno manj.

Na šolanju ali na študiju je 23 upokojencev. Od teh je vpisanih na srednjih šolah 12 upokojencev. Na Ekonomski srednji šoli jih je 10, na Srednji gozdarski šoli eden in na delovodski šoli eden; na univerzi in visokih šolah je vpisanih 11 upokojencev, in to: na pravni fakulteti trije, na filozofiji dva, na tehniški eden, na prirodoslovni eden, na medicinski eden, na višji pedagoški šoli dva in na šoli za socialne delavce eden. Med slušatelji na univerzi so vsi oficirji, na srednjih šolah pa je 11 oficirjev in en podoficir.

Od skupnega števila prijavljenih se je za zaposlitev, šolanje in študij prijavilo 165 ali 74% upokojencev, od tega pa je zaposlenih, na šolanju in študiju 128 ali 77,5% upokojencev.

Ne želi si zaposlitve, in sicer v

glavnem zaradi starosti, odselitve ali zdravstvenega stanja 55 ali 26% upokojencev. Iz zdravstvenih razlogov si ne želi zaposlitve 15 ali 27%, zaradi starosti 2 ali 3,5%, zaradi odselitve 24 ali 43,5% in iz drugih razlogov 14 ali 26%.

Težave so pri onih upokojencih, ki si ne želijo zaposlitve iz zdravstvenih razlogov ali zaradi odselitve. Bilo je nekaj primerov, da so se taki upokojenci zaposlili ali šolali, nato pa so morali prekiniti delovno razmerje ali šolanje, ker jim zdravje tega ni dovoljevalo, ali pa so se odselili. — Po ozdravljenju pa v večini primerov iščejo nove zaposlitve. Tisti pa, ki se nameravajo odseliti, si žele v večini primerov polno zaposlitev. So pa primeri, da nam taki tovariši zasedajo mesta s polnim delovnim časom, katerega po nekaj mesecih zapuščajo in s tem onemogočajo, da bi na taka delovna mesta namestili tovariše, ki bodo živeli stalno v našem okraju. Zanje bi prišla prejševanje poštvene honorarne zaposlitve, toda moramo poudariti, da se honorarne zaposlitve zelo težko dobe.

Ker je bila vsakemu upokojencu dana možnost preselitve v kraj, kamor želi, je teh želja za preselitev veliko. Mnogi pri nas prijavljeno so se že odselili ali pa se še želijo, kar je razvidno iz podatkov, ki so že navedeni v poročilu. 55 upokojencev pa se je že doselilo ali pa se še žele naseliti v našem okraju. Selitve se v večini primerov vrše na osnovi zamenjave stanovanj, nekateri pa se priseljujejo na dom starih itd. Bilo pa je tudi 22 primerov, ko upokojenci niso imeli stanovanja ali pa so imeli neprimerno stanovanje in niso imeli nobene možnosti zamenjave, niti se niso mogli začasno stisniti k svojem itd. V takih primerih je komisija posredovala za dodelitev stanovanja pri občinskih komisijah za upokojene vojaške osebe ali pri občinskih ljudskih odborih. Do sedaj nam je uspelo, da so stanovanjske komisije pri občinskih ljudskih odborih v Ljubljani dodelile stanovanja 6 upokojencem, stanovanjske komisije pri občinskih ljudskih odborih izven Ljubljane pa 7 upokojencem, tako da je skupno dobilo stanovanja 13 upokojencev. Brez stanovanja je še 9 upokojencev, od katerih je 6 na prioritetni listi, 3 upokojenci pa še niso vneseni na to listo. Sedaj stanuje v Ljubljani 181 upokojencev, izven Ljubljane pa 41.

Kakor je iz zgorajjih podatkov razvidno, še niso zaposleni vsi upokojenci, ki so se prijavili do 15. oktobra (pričakujemo pa še večje število upokojencev — samo v zadnjih dneh je komisija prejela podatke za 19 oficirjev). Tudi še niso rešena vsa stanovanjska vprašanja za upokojence, ki so se do sedaj prijavili (med prvimi prijavitelji je več takih, ki nimajo stanovanj). Zato stoji pred okrajno in občinskimi komisijami ter predsedniki tistih občinskih odborov, kjer ni komisij, naloga, da z vso resnostjo in odgovornostjo čimbolj ekspeditivno rešujejo to vprašanje s pomočjo predstavnikov ustanov in podjetij.

**POROČILO O DELU KOMISIJE ZA ŠTIPENDIJE**

(Poročilo je podal na 12. skupni seji OLO predsednik komisije Lojze Herman)

Na podlagi čl. 99 in 100 Statuta OLO Ljubljana je OLO v zvezi s čl. 20 Zakona o štipendijah, ki je bil objavljen v Uradnem listu FLRJ št. 32-55, po sklepu V. skupne seje obeh zborov z dne 30. decembra 1955, imenoval sedemčlansko komisijo za štipendije.

Komisijo sestavljajo dva predstavnika Sveta za šolstvo, zastopnik Studentske organizacije, zastopnik Okrajnega odbora Ljudske mladine, zastopnik Okrajnega odbora Zveze borcev, zastopnik Okrajnega sindikalnega sveta ter pomočnik tajnika Okrajnega ljudskega odbora, tajnica komisije pa je uslužbenka Tajništva za šolstvo in izvenšolsko izobraževanje.

Na osnovi 22. člena temeljnega zakona o štipendijah ima komisija predvsem naslednje naloge:

1. sklepa o pravilih sklada;
2. vodi evidenco o vseh štipendijah na območju okraja, ne glede na to, kdo je dajalec štipendije;
3. kontrolira dajanje štipendij;
4. razpisuje štipendije, ki se izplačujejo iz sklada, ki ga upravlja;
5. sklepa pogodbe o štipendijah, ki se plačujejo iz sklada, ki ga upravlja. Razen tega opravlja tudi druge zadeve, ki spadajo po predpisih v njeno delovno področje.

Doslej so formirali Komisije za štipendije tudi sledeči občinski ljudski odbori: Bežigrad, Borovnica, Ljubljana-Center, Črnuče, Dobrova, Domžale, Grosuplje, Ivančna Gorica, Kamnik, Logatec, Medvode, Mengeš, Moste, Polje, Rudnik, Sentvid, Siška, Vič in Vrhnika ter 99 podjetij na območju okraja. Občina Cerknica še ni imenovala komisije za štipendije, čeprav ima štipendiste, občina Bežigrad in Rudnik pa nimata nobenega štipendista.

Okrajna komisija za štipendije se je sestala doslej 17-krat: prvič 16. I. 1956, ko se je konstituirala in sprejela smernice za nadaljnje delo, zadnja seja komisije pa je bila 22. X. letos.

Od pomembnejših doslej opravljenih nalog in sklepov naj omenim naslednje: 4. marca letos smo objavili razpis za 152 štipendij raznih strok. Na ta razpis je vložilo prošnje 138 kandidatov, od katerih pa je komisija pozitivno rešila le 74 prošenj tistih prosilcev, ki so izpolnjevali največ pogojev za dodelitev štipendije.

Po posameznih strokah so bila razpisana mesta, vložene in rešene prošnje takole:

Stroka	Razpisana mesta	Prošnje vložene	Rešene
Filozofska fak. matematika	3	4	4
Filozofska fak. slavistika	1	1	1
Filozofska fak. zgodovina	1	3	2
Filozofska fak. psiho-pedagog.	1	1	1
Sred. vzgojiteljska šola	5	5	2
Učiteljske	5	3	3
VPS — defektolog.	4	—	—
VPS — matematika	2	3	2
VPS — risanje	2	—	—
Inštitut za telesno vzgojo	3	4	3
Akademija za glasbo	3	—	—
Akademija za igral. umetnost	1	1	1
Akademija za upodab. umetn.	1	1	1

Stroka	Razpisana mesta	Prošnje vložene	Rešene
Srednja glasbena šola	3	3	—
Šola za umet. obrt	2	4	1
TVS — geodezija	3	8	2
TVS — arhitekt.	5	16	6
TVS — hidroteh. smer	1	1	1
TVS — gradbeni oddelek	2	2	—
Agronomska fak.	1	1	1
Pravna fakulteta	15	14	8
TSS — geodezija	2	1	1
Medicinske sestre	25	9	5
Otroš. negovalke	10	6	5
Babiška šola	10	2	—
Šola za sanitarne tehnike	5	8	4
Šola za medicinske laborante	5	4	—
Farmacevtska fak.	10	11	3
Med. fakulteta — stomatologija	15	16	12
Veterinarska fak.	6	6	2
<b>Skupaj</b>	<b>152</b>	<b>138</b>	<b>74</b>

Razpis je bil sestavljen na osnovi potreb oziroma predlogov, ki so nam jih na našo zahtevo poslala posamezna tajništva OLO. Seveda so bili ti predlogi s strani komisije temeljito prediskutirani in šele nato s posameznimi spremembami usvojeni.

Odziv na ta prvi razpis je bil v glavnem zadovoljiv, dasiravno za posamezne stroke, kot so: medicinske sestre, otroške negovalke in babice ni bilo dovolj odziva. Tako smo n. pr. za medicinske sestre razpisali 25 štipendij, reflektant pa je bilo le 9, od teh z ustreznimi pogoji 5. Za otroške negovalke je bilo razpisanih 10 štipendij, na razpis pa se jih je odzvalo le 6, sprejeli pa smo jih 5. Za babiško šolo smo razpisali 10 štipendij, odzvali sta se le 2 dijakinji, ki pa jih zaradi slabih pogojev nismo sprejeli.

Za izplačevanje teh štipendij je OLO Ljubljana v svojem proračunu za leto 1956 predvidel in odobril skupno 4.500.000 dinarjev. Do konca leta bo porabljenih 4.434.915 dinarjev, ostanek 65.085 dinarjev pa bomo prenesli v sklad za štipendije, ki je bil ustanovljen pri OLO na predlog komisije za štipendije.

Ze v samem začetku dela se je komisija znašla pred načelnim vprašanjem: koga naj štipendira.

To predvsem zaradi tega, ker so še vedno številni posamezniki, ki preveč enostransko tolmačijo določila temeljnega zakona o štipendijah, misleč, da je osnovni namen zakona zagotoviti potrebna finančna sredstva za šolanje socialno ogroženim dijakom in študentom. Naša komisija pa je osvojila osnovno načelo. To potrjuje zlasti število in izbor štipendistov, s katerimi je Komisija sklenila pogodbe o štipendijah.

Kot je že iz dosedanjih navedb razvidno, štipendirajo poleg OLO tudi občinski ljudski odbori in podjetja. Le-ti so ob koncu šolskega leta 1955-56, oziroma po stanju na dan 1. VII. 1956, štipendirali skupno 985 dijakov in študentov: od tega podjetja 320 štipendistov (največ, in sicer 55 dijakov in študentov štipendirajo Inštitut za elektroizvedbe, 665 pa občinski ljudski odbori. Podjetja bodo izplačala za štipendije v proračunskem letu 1956 17.280.000 dinarjev, občinski ljudski odbori pa 19.950.000 din, ali skupno 37.230.000

dinarjev. Če k temu prištejemo še 74 štipendistov OLO, katerim bo do konca letošnjega leta na račun štipendij v našem okraju izplačanih 4.434.915 din, zanja skupna vsota, ki bo izplačana za štipendije v okraju do konca 1956. leta, 41.664.915 din. Ta vsota je netočna le v toliko, kolikor nekateri dijaki in študenti niso prejeli štipendije za vseh 12 mesecev.

Razmeroma veliko število štipendistov po občinah ob koncu preteklega šolskega leta gre predvsem na račun otrok padlih borcev in ZFN, ki so do 1. I. 1956 prejeli denarne pomoči za šolanje in štipendiranje pri Tajništvu za prosveto OLO Ljubljana, nato pa pri pristojnih občinah. Občine z večino štipendistov niso sklenile štipendijskih pogodb, deloma zaradi tega, ker je bilo med štipendisti precej dijakov nižjih razredov gimnazij, za katere temeljni zakon o štipendijah ne predvideva sklepanja pogodb, deloma pa tudi s proračunskega stališča, da zaradi neugodnih finančnih razmer občine ne bi imele določenih obveznosti.

Po stanju na dan 1. julija 1956 je bilo število vseh štipendistov v okraju po posameznih strokah naslednje:

Največ štipendij, t. j. 154, je bilo podeljenih študentom TVS, in sicer:

gradbeni oddelek	26
elektro oddelek	41
strojni oddelek	27
kemijski oddelek	16
arhitektura	13
fizika	7
geodezija	3
metalurgija	1

Dijakom TSS je bilo s strani podjetij, občinskih ljudskih odborov in OLO podeljenih skupno 98 štipendij, in sicer:

strojni oddelek	14
elektro oddelek	18
delovodska šola	13
rudarski oddelek	1
šola za umetno obrt	6
mojstrska šola	15
metalurški oddelek	5
kemija	10
ženska obrtna šola	12
mlinski	1
gradbeni	3

Ostale štipendije so bile podeljene:

ekonomsko-pravna fak.	68
filozofska fakulteta	47
učiteljske	39
ekonomska srednja šola	33
gradbena srednja šola	30
medicinska fakulteta	15
stomatologija	12
farmacevtska fakulteta	17
višja šola za med. sestre	11
agronomska fakulteta	9
šola za otr. negovalke	9

Sola	OLO	Občina	Podjetje	Skupaj
Veterinarska fakulteta	2	3	1	6
Pravno ekonomska fakulteta	9	28	35	72
Medicinska fakulteta	7	16	1	24
Tehniška fakulteta	12	19	116	147
Akademija za igral. umetnost	1	1	2	4
Višja gospodinjska šola	—	4	—	4
Višja šola za medicinske sestre	5	3	6	14
Višja pedagoška šola	2	4	—	6
Agronomska fakulteta	1	5	4	10
Gozdarska fakulteta	—	1	2	3
Akademija za glasbo	—	1	—	1
Akademija za likovno umetnost	1	2	—	3
Inštitut za telesno vzgojo	3	5	—	8
Višja šola za rentgenske tehnike	—	2	—	2
Farmacija	4	—	14	18
Učiteljske	2	42	—	44
Administrativna šola	—	2	3	5

babiška šola	7
srednja tekst. šola Kranj	7
višja pedagoška šola	7
elektr. gosp. šola Cerkno	7
šola za umetno obrt	6
gozdarska fakulteta	5
srednja glasbena šola	5
šola za sanit. tehnike	5
veterinarska fakulteta	5
žel. industr. šola Ljubljana	5
industr. šola pletil. stroke	5
akademija za upod. umet.	4
Inštitut za telesno vzgojo	4
zobotehnična srednja šola	4
srednja vzgojiteljska šola	10
industr. kov. šola Maribor	4
višja šola za fizioterapijo	5
šola za med. laborante	5
gozdarska srednja šola	5
administrativna šola	3
ind. šola Iskra Kranj	5
industrijska šola Litostroj	3
šola za farm. pomočnike	2
višja gosp. šola Groblje	2
puškarska šola	2
politična šola pri CK ZKS	2
višja šola za rentgen. pom.	1
akademija za igral. um.	1
akademija za glasbo	1
TSS Reka	1
srednja šola za rentg. tehn.	1
sr. šola za med. sestre Celje	1
šola za med. sestre Golnik	1
dveletna gozdarska šola	1
ekonomska šola Kranj	1
žel. ind. šola Maribor	1
šola za voznike mot. vozil	1
mojstrska krojaška šola	1
srednja gostinska šola	1
usnj. tehnikum Domžale	1
<b>Skupno</b>	<b>642</b>

Stanje na dan 3. novembra 1956 je bistveno drugačno.

Po podatkih, ki smo jih zbrali štipendirajo sedaj 99 podjetij 404 dijakov in študente, občinski ljudski odbori 270, brez občine Litija, ki zahtevanih podatkov še ni poslala OLO Ljubljana pa 69 dijakov in študentov. Skupno torej 743.

Od tega števila je 116 štipendistov otrok padlih borcev, pri čemer pa niso vštet štipendisti otroci padlih borcev in ZFN iz občine Siška, Mengeš in Črnuče, od katerih še ni podatkov. V tekočem letu prejema od občinskih ljudskih odborov redno mesečno pomoč za šolanje še 565 otrok padlih borcev in ZFN.

Zmanjšanje štipendistov po občinah si moramo razlagati s tem, da so skoraj vse občine, razen občine Rudnik že popolnoma ločile štipendije od socialnih pomoči za šolanje, da so nekateri dokončali šolanje, nekateri občinski ljudski odbori, kot n. pr. Ljubljana-Rudnik, Moravče, Medvode, Črnuče in Bežigrad, v tekočem šolskem letu še niso razpisali in podelili nobene štipendije, nekaterim pa so bile štipendije zaradi slabih učnih uspehov ukinjene.

Po posameznih strokah je sedaj stanje naslednje:

Šola	OLO	Občina	Podjetje	Skupaj
Ekonomski srednja šola	—	15	16	31
Tehnična srednja šola	—	11	97	108
Šola za umetno obrt	1	4	2	7
Gradbena srednja šola	1	11	15	27
Srednja vzgojiteljska šola	2	4	—	6
Kmetijska šola	—	1	—	1
Filozofska fakulteta	6	37	1	44
Srednja gozdarska šola	—	3	2	5
Šola za otroške negovalke	5	3	—	8
Zenska obrtna šola pri TSS	—	1	—	1
Šola za fizioterapijo	—	1	3	4
Zobotehnična srednja šola	—	2	—	2
Tečaj za bolničarje	—	1	34	35
Šola za sanitarne tehnike	5	1	1	7
Srednja šola za medicinske sestre	—	1	1	2
Babiška šola	—	—	6	6
Srednja pomorska šola Piran	—	2	—	2
Srednja glasbena šola	—	1	—	1
Srednja tekstilna šola Kranj	—	—	19	19
Delavski tehnikum	—	—	4	4
Pletilska šola Zagreb	—	—	2	2
Nižja gozdarska šola	—	—	1	1
Usnjarski tehnikum Domžale	—	—	1	1
Elektro-gospodarska šola Cerklje	—	—	10	10
Politična šola	—	—	2	2
Železniška industrijska šola	—	—	2	2
Šola za voznike motornih vozil	—	—	1	1
Gimnazija (višji razredi)	—	30	—	30
Skupaj	69	267	404	740

V zvezi z delom komisij za štipendije v občinah in v podjetjih menimo, da je treba v bodoče še bolj izkoristiti štipendiranje za smotrno reševanje kadrovskih problemov v naših tovarnah, podjetjih, ustanovah, občinskih ljudskih odborih in drugje. S tem v zvezi je treba zlasti pri izboru štipendistov bolj kot doslej upoštevati nadarjenost in marljivost pri učenju posameznikov ter njihovo aktivnost v družbenem življenju. Zlasti delavski sveti in upravni odbori podjetij ter sindikalne organizacije lahko v tem pogledu veliko naredijo. Le-ti naj bi se v bodoče bolj kot doslej angažirali tudi na teh problemih, saj ugotavljamo vrsto pomanjkljivosti pri delu komisij za štipendije zlasti v podjetjih. Zelo pogosti so namreč primeri slabega poznavanja osnovnih določil temeljnega zakona o štipendijah in samovolje v odnosu do štipendistov. Medtem ko nekatera podjetja dajejo višje vsote, kot to dovoljuje temeljni zakon (papirnica Količevo, predilnica Litija, tovarna Zmaj itd.), protizakonito hotela vezati štipen-

diste na dvakratno dobo (gozdno gospodarstvo Ljubljana, železniško elektro podjetje Ljubljana, projektni atelje itd., Litostroj pa je hotel nekaj štipendistov vezati za dvestoletno dajanje štipendije celo za desetletno dobo). Razen tega vključujejo nekatera podjetja v pogodbe s štipendisti tudi različne klavzule, ki nikakor niso v skladu s temeljnim zakonom o štipendijah. Na vse te napake sproti opozarjamo podjetja, istočasno pa vračamo tudi nepravilno sestavljene pogodbe.

Na koncu še nekaj o evidenci pri sedanjem načinu štipendiranja, ko dodeljujejo štipendije podjetja, občinski ljudski odbori in OLO. Zaradi čimboljše evidence bi bilo nujno potrebno, da bi nekdo izdal enotna navodila o vodenju evidence o štipendijah. Prepričani smo namreč, da sedanja evidenca ni popolna, saj je več kot gotovo, da nam nekatera podjetja niso poslala na vpogled vseh pogodb, ki so jih sklenila s štipendisti, še preden je stopil v veljavo sedanji zakon o štipendijah, pa so nekatera podjetja prav tako n. pr. direkcija železnice, Litostroj

itd. Zato predlagamo, da OLO sprejme odlok o popolnejši evidenci vseh štipendistov podjetij, ustanov in zavodov na območju okraja.

V tej zvezi smo izdali okrožnico, na katero pa nismo dobili popolnih odgovorov.

Za vse štipendiste vodimo posebno kartoteko, ločeno po podjetjih in občinskih ljudski odborih ter posebej za štipendiste okraja. Za štipendiste podjetij vodimo tudi poseben pregled, iz katerega je razvidno, kdaj je podjetje poslalo na vpogled pogodbo; priimek in ime štipendista; šola, ki jo obiskuje; višina štipendije, ki jo prejema, in komu je bila poslana pogodba (pravilno sklenjene pogodbe pošljemo šolam ali Svetu za prosveto in kulturo LRS, nepravilne pa vračamo podjetjem).

Da bi komisija lahko pravočasno razpisala nekaj novih štipendij za leto 1957, je že v septembru letos pozvala vsa tajništva OLO, da sporočijo potrebe po kadru, ki naj bi ga štipendiral OLO. Poslane predloge je komisija pregledala in z manjšimi spremembami usvojila. Komisija meni, da bi upoštevalje predloge posameznih tajništev kazalo v letu 1957 razpisati 37 novih štipendij, in sicer:

šola za socialne delavce	2
šola za otroške negovalke	5
šola za sanitarne tehnike	5
višja šola za med. sestre	5
ekonomska fakulteta	4
agronomska fakulteta	2
veterinarska fakulteta	2
TSS — geodezija	2
TVS — geodezija	1
akademija za glasbo	1
akademija za lik. metnost	1
srednja baletna šola	1
filoz. fak. — defektologija	1
fil. fak. — surdopedagogija	1
VPS — predvojaška vzgoja	2
višja gospod. šola	2

Zato je komisija že predlagala za leto 1957 proračunsko vsoto 6 milijonov 900.000 din. Ta vsota je potrebna za izplačevanje štipendij 106 dijakom in študentom (vštevši tudi tiste, ki jih že doslej štipendira OLO) v letu 1957.

O predvidenih proračunskih sredstvih občinskih ljudskih odborov in

podjetij še nimamo popolnih podatkov.

Po pregledu učnih uspehov dijakov in študentov, ki jih štipendira OLO Ljubljana, je komisija v preteklem mesecu ugotovila nekaj primerov zelo slabih učnih uspehov med štipendisti stomatologi. Ker se trije zaradi slabega učnega

## RAZPIS

Personalna komisija Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana

### RAZPISUJE

1. mesto okrajnega javnega pravobranilca,
2. mesto pomočnika okrajnega javnega pravobranilca.

Pogoji: Pravna fakulteta in sodna praksa.

Plača po Temeljni uredbi, dopolnilna plača in položajni dodatek. Pravilno kolkovane prošnje z osebnim in strokovnim življenjepisom je vložiti do 10. decembra 1956 v Uradu tajnika — Kresija, soba št. 13/1.

Personalna komisija

uspeha v tekočem šolskem letu niso mogli vpisati v višji letnik, je komisija skladno z določili temeljnega zakona o štipendijah soglasno sklenila, da se jim ukine nadaljnje izplačevanje štipendij. Enemu pa je bila štipendija ukinjena, ker se je brez vednosti komisije prepisal iz oddelka za zobozdravstvo na splošno medicino.

Kako izpolnjujejo svoje obveznosti štipendisti po občinah in podjetjih, za sedaj še nimamo pregleda, ker šole kljub našemu opozorilu ne obveščajo o uspehih štipendistov nas, temveč občine in podjetja.

Da bi tudi v bodoče imeli stalen vpogled o uspehu štipendistov, nam bodo le-ti morali dostavljati redno potrdila o opravljenih izpiti v določenem roku.

Do sedaj je doštudiral en štipendist, ki ga je štipendiral OLO na učiteljsku in eden na filozofski fakulteti — na oddelku za matematiko. V prihodnjem letu pa bo predvidoma doštudiralo 25 študentov, ki jih bodo lahko zaposlila tajništva OLO.

## Izvillek iz poročila o poslovanju slaščičarne »DRAMA«, drž. obrtni mojster Alojzij Kastelic, Ljubljana, Gradišče 4, v letu 1955

Realizacija v letu 1955 je znašala 9,147.000 din. Podjetje je doseglo plan z 116 odstotki. Zaposleno je 8 delavcev. Vse obveznosti do dobaviteljev in proračuna so poravnane. Knjigovodstvo je ažurno

### BILANCA na dan 31. decembra 1955

AKTIVA			PASIVA		
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
<b>A. Osnovna in izločena sredstva</b>			<b>A. Viri osnovnih in izločenih sredstev</b>		
1.	Osnovna sredstva	496	1.	Sklad osnovnih sredstev	496
2.	Investicije v teku	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	855	3.	Razni skladi	892
<b>B. Obratna sredstva</b>			<b>B. Viri obratnih sredstev</b>		
4.	Skupna obratna sredstva	893	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	290
<b>C. Sredstva v obračunu in druga aktiva</b>			<b>C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva</b>		
5.	Kupci in druge terjatve	70	7.	Dobavitelji in druge obveznosti	253
6.	Druga aktiva	1	8.	Druga pasiva	—
<b>D. Finančni uspeh</b>			<b>D. Finančni uspeh</b>		
7.	Razporejeni dobiček	703	9.	Dobiček	703
8.	Izguba	—	10.	Kritje izgube	—
Skupaj:		2.634	Skupaj:		2.634

Vodja računovodstva:  
Lekše Majda

Predsednik upravnega odbora:

Direktor podjetja:  
Kastelic Alojzij

## Izveček iz poročila o poslovanju trgovskega podjetja »USNJE«, Ljubljana, v letu 1955

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1955		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
<b>A. Osnovna in izločena sredstva</b>			<b>A. Viri osnovnih in izločenih sredstev</b>		
1.	Osnovna sredstva	10.591	1.	Sklad osnovnih sredstev	10.591
2.	Investicije v teku	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	6.848	3.	Razni skladi	9.305
<b>B. Obratna sredstva</b>			<b>B. Viri obratnih sredstev</b>		
4.	Skupna obratna sredstva	44.918	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	47.197
<b>C. Sredstva v obračunu in druga aktiva</b>			<b>C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva</b>		
5.	Kupci in druge terjatve	28.914	7.	Dobavitelji in druge obveznosti	24.483
6.	Druga aktiva	395	8.	Druga pasiva	—
<b>D. Finančni uspeh</b>			<b>D. Finančni uspeh</b>		
7.	Razporejeni dobiček	1.325	9.	Dobiček	1.325
8.	Izguba	—	10.	Kritje izgube	—
Skupaj:		92.901	Skupaj:		92.901

Vodja računovodstva:  
Marinšek StanaPredsednik upravnega odbora:  
Tominc StaneDirektor podjetja:  
Sindič Zlato

## Izveček iz poročila o poslovanju zastopniškega biroja STANDARD UNION, Ljubljana, v letu 1955

Podjetje je bilo ustanovljeno leta 1953 kot zastopniško podjetje inozemskih firm. Zastopamo telekomunikacijske naprave koncerna Standard Elektrik, Aktiengesellschaft, Stuttgart, naprave za prehrabeno industrijo švicarskih tovarn Gebrüder Bühler, Uzwil, Ferrum, Rapperswil, frankirne stroje Hasler, Bern, pisalne stroje »Hermes« Paillard, Yverdon, računske stroje »Precisa«, Zürich. Svoja predstavništva imamo v Zagrebu in Beogradu. Povprečno je bilo zaposlenih 8 oseb. Knjigovodstvo je ažurno in v redu. Vse obveze so poravnane. Plan je bil za 27 odstotkov prekoračen, kljub temu, da so predmeti večinoma investicijskega značaja, pa je prodaja težka, komplicirana in dolgotrajna.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1955		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
<b>A. Osnovna in izločena sredstva</b>			<b>A. Viri osnovnih in izločenih sredstev</b>		
1.	Osnovna sredstva	493	1.	Sklad osnovnih sredstev	493
2.	Investicije v teku	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	723	3.	Razni skladi	1.118
<b>B. Obratna sredstva</b>			<b>B. Viri obratnih sredstev</b>		
4.	Skupna obratna sredstva	577	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	989
<b>C. Sredstva v obračunu in druga aktiva</b>			<b>C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva</b>		
5.	Kupci in druge terjatve	1.099	7.	Dobavitelji in druge obveznosti	61
6.	Druga aktiva	200	8.	Druga pasiva	341
<b>D. Finančni uspeh</b>			<b>D. Finančni uspeh</b>		
7.	Razporejeni dobiček	5.616	9.	Dobiček	5.616
8.	Izguba	—	10.	Kritje izgube	—
Skupaj:		8.618	Skupaj:		8.618

Vodja računovodstva:  
Zupan EliPredsednik upravnega odbora:  
Ing. Jeras AdamDirektor podjetja:  
Doberlet Milenko

## Izveček iz poročila o poslovanju založniškega podjetja »EXPORTPROJEKT«, Ljubljana, v letu 1955

»Exportprojekt« — založniško podjetje v Ljubljani, je bilo ustanovljeno leta 1949 in ima sledeči poslovni predmet: organizacijo velesojmov in razstav v tu- in inozemstvu, izdelavo prospektov, katalogov in ostalih komercialnih publikacij, izdelavo komercialne in turistične fotografije — V letu 1955 je realiziralo bruto promet v višini 50.444 in izvršilo svoj plan z 104 odstotki. Povprečno je v letu 1955 zaposlovalo 23 oseb.

AKTIVA		BILANCA na dan 31. decembra 1955		PASIVA	
Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	Zap. št.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
<b>A. Osnovna in izločena sredstva</b>			<b>A. Viri osnovnih in izločenih sredstev</b>		
1.	Osnovna sredstva	2.980	1.	Sklad osnovnih sredstev	2.980
2.	Investicije v teku	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	3.664	3.	Razni skladi	5.244
<b>B. Obratna sredstva</b>			<b>B. Viri obratnih sredstev</b>		
4.	Skupna obratna sredstva	5.611	6.	Viri obratnih sredstev (skupno)	5.716
<b>C. Sredstva v obračunu in druga aktiva</b>			<b>C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva</b>		
5.	Kupci in druge terjatve	4.134	7.	Dobavitelji in druge obveznosti	2.791
6.	Druga aktiva	342	8.	Druga pasiva	—
<b>D. Finančni uspeh</b>			<b>D. Finančni uspeh</b>		
7.	Razporejeni dobiček	3.662	9.	Dobiček	3.662
8.	Izguba	—	10.	Kritje izgube	—
Skupaj:		20.333	Skupaj:		20.333

Vodja računovodstva:  
Križanc MilutinPredsednik upravnega odbora:  
Urek FraneDirektor podjetja:  
Tone Polajnar